

SCHIJN EN WEZEN

17 mei 1974

Goedenavond, vrienden.

Vanavond behandelen wij tezamen een geestelijk onderwerp. Onze waarschuwing, dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn, blijft natuurlijk ook nu van kracht. Ik wilde dan met u spreken over:

SCHIJN EN WEZEN

Wanneer wij naar het wezen van de dingen zoeken, zo gaat het ons om de essentie daarvan. Om een eenvoudig voorbeeld te geven: Deze tafel bestaat uit verschillende materialen. Deze materialen doen zich voor als een vast geheel. Dit is schijn. In wezen hebben wij te maken met een aantal moleculen van min of meer rigide structuur, waarin atomen die in beweging zijn. Zoeken wij naar het wezen van de materie, zo zien wij dan ook een geheel bestaande uit energie plus beweging. Zoals je dit van dit eenvoudige voorwerp kunt zeggen, zo kan men dit zeggen van alles, wat er rond u bestaat. Ik ben zelfs van mening, dat deze wezensbepaling ook geldt voor alles wat er rond mij bestaat in mijn wereld. Het wezen van de dingen is over het algemeen kracht, energie, in welke vorm die dan ook ervaren wordt. En waar geen kracht, geen energie aanwezig is, zal er ook geen uiting, geen kenbaarheid kunnen bestaan. Waar entropie optreedt, houden alle uitingen op te bestaan. Entropie is het verdwijnen van alle krachtsverschillen. De wezenlijkheid van iets wordt dus bepaald door de energie die het bezit. Onder meer tenminste. Maar het heeft ook specifieke eigenschappen. Dezen worden dan bepaald door de wijze waarop die energie tot uiting komt.

In het occultisme vinden wij voor deze bepaaldheid vaak de term trilling. Wat natuurlijk als aanduiding niet geheel zuiver is. Een trilling immers is iets, wat in een medium, een tussenstof, kan ontstaan. Maar energie is geen tussenstof en gedraagt zich ook niet als zodanig. De manifestatie van een kracht kan wel degelijk voorkomen in een slingervormige beweging. Denk maar eens aan een wisselstroom. Een dergelijke trilling kan ook een veel hogere frequentie hebben, zonder dat de aard daarom hoeft te veranderen. Denk in dit verband eens aan radio, waarbij men werkt met een magnetisch verdringingsverschijnsel. Volgens mij kan men wel stellen, dat alle leven en waarschijnlijk zelfs al het bestaan een kwestie is van een slinging tussen twee waarden, die wij aangeven als positief en negatief. Waarbij het positieve de voor ons kenbare uiting zal zijn en het negatieve aspect het voor ons niet kenbare deel van de uiting. De eigen frequentie, die in een specifiek deel van energie optreedt, bepaalt de vorm en wordt dan ook wel het eigen trillingsgetal van een voorwerp of persoon genoemd.

Is dit tot nu toe te volgen? Ik heb nogal eens de neiging stadhuiswoorden te gebruiken. Maar ik zal in ieder geval trachten dergelijke woorden te vervangen of te verduidelijken, waar dit noodzakelijk is of schijnt.

Ik stel nu het volgende: Alle schijn is het uiterlijk dat als geheel ontstaat aan de hand van de vele kleine factoren van kracht die tezamen een wezen uitmaken. Ik moet echter nog verder gaan. Wanneer ik naar een mens kijk zal ik echter nog wat verder moeten gaan dan dit. Want wanneer wij de mens bezien, dan kunnen wij bv. terugvallen op een cel en duidelijk gaan maken, hoe de celfunctie en structuur wordt bepaald door de kern, door een moleculaire keten. Aan de andere kant zal menigeen stellen: Een mens is een mens, een bepaalde vorm bepaalt het stoffelijke wezen van een mens. Ik kan dit niet geheel onderschrijven. Want wanneer ik bv. een etalagepop zie, zo heeft deze een menselijke vorm, maar ontbreekt toch het wezenlijke van een mens. Wat het wezenlijke van een mens bepaalt? Het feit, dat hij leeft, dat hij reageert? Ik meen dat dit niet juist is. Want volgens mij komt een groot deel van de eigenschappen die er in een mens bestaan eerst tot uiting door het bestaan van bepaalde emoties en een bepaald denkvermogen.

Anders gezegd: Het wezen van de mens in zijn uitingen wordt emotie-cerebraal bepaald. Welk mooi woord alleen maar betekent, dat de aard van een mens, in zijn vorm althans, bepaald zal worden door diens emoties en diens hersens. Ik stel verder nog: Wanneer ik uitga van het hersendenken alleen om een mens te bepalen, is dit niet voldoende. Het denken wordt weliswaar door emoties beïnvloed, maar het hersendenken kan niet voor alle emoties die een mens ondergaat en beleeft, een redelijke omschrijving geven, noch constateren, wat alle emoties in beginsel veroorzaakt.

De hersenen veroorzaken overigens niet alle emoties. Wij weten dit zeker. Toch zal het lichaam op alle emoties reageren. Wij kunnen de verklaring hiervoor zoeken in een lichamelijk contact met de omgeving bijvoorbeeld. De mens spreekt dan over directe prikkels uit de buitenwereld, die als direct emotiebepalend optreden. Maar ook hier kom je na enige tijd voor een muur te staan. Het blijkt immers, dat emoties die geen kenbare oorzaak in de hersenen vinden, ook niet veroorzaakt worden door prikkels van buitenaf, althans geen kenbare prikkels. Zo kom je ertoe te aanvaarden dat de mens ook emotioneel reageert op het aan- of afwezig zijn van bepaalde energieën. Energieën, die niet meetbaar zijn. Zoeken wij uit hoe dit gaat, dan kun je stellen dat een mens emotioneel op dit niveau vooral reageert op alle trillingsgetallen die van zijn eigen trillingsgetal verschillen. Waarbij voorgaande omschrijving duidelijk maakt, wat ik met de term trillingsgetal bedoel.

Dit doet het volgende beeld ontstaan: er zijn zaken die niet kenbaar of meetbaar zijn, maar toch aanwezig blijken. Verdergaande kun je dan nog zeggen, dat deze zaken in de mens emoties veroorzaken die zijn denken beïnvloeden. Dit ongeacht het feit dat hij zijn eigen denkprocessen als rechtlijnig en logisch kan beschouwen. Want alle denken wordt beïnvloed door alle emoties. Dan is het denken van de mens eerder een uitdrukking van zijn relatie tussen ongekende factoren en eigen emotie, dan een redelijk proces dat alleen bepaald wordt door vorm en bewust waargenomen, of gedachtewaarden en gedragingen.

Kunt u dit met mij eens zijn? Ja? Dan is hier iets wonderlijks gezegd. Want dit komt erop neer dat 'mens-zijn' in de eerste plaats iets is van reactie, en niet van uiterlijk of denkvermogen in menselijke termen. Het wezen van de mens is niet definieerbaar in zuiver materiële termen, tenzij men teruggrijpt op rationele termen, die door hun vaagheid en abstractie mogelijk ook de kenmerken van het 'mens-zijn', die zij niet noemen of aanduiden, zouden kunnen omvatten.

De volgende vraag luidt: In wat voor een wereld leef je dan eigenlijk? Je kunt zeggen dat je leeft in een wereld waarin alles zijn vaste wetten en vaste bestemming heeft. Anderen zullen het niet met u eens zijn en uitroepen, dat ook wonderen mogelijk zijn, zelfs nog vandaag. Want er zijn veel mensen die schijnbaar onredelijke dingen zeggen. Er zijn zelfs weer een groep mensen die dit jaar de wereld weer onder willen laten gaan. Naar ik meen in augustus. Dergelijke onheilsvoorspellingen hoor je keer op keer. Zij komen nooit uit, maar hebben kennelijk een zodanig succes, dat men ze steeds weer prolongeert. Wil men reëel gaan denken, zo zal men zich toe moeten geven dat alle waarden en zaken die wij in het bestaan menen te kennen, een oorzaak, een bron hebben, die wij niet redelijk kunnen kennen. Ons leven is schijn op die wijze, dat elke bepaling van wezen of kwaliteit die wij stellen, zodanig persoonlijk en stoffelijk gesteld wordt in de termen van een beperkt stoffelijk denkvermogen, dat zij alleen reeds door de onvolledigheid van erkenning en omschrijving nooit werkelijk juist en geheel geldig kunnen zijn.

Waarmee ik een tweede kenmerkende opmerking heb geplaatst, daar ik hiermee stelde dat er geen geheel kenbare werkelijkheid bestaat voor de mens, maar slechts een schijn van werkelijkheid. Wanneer wij willen zoeken naar de werkelijkheid, naar het wezen van de dingen, zo moeten wij doordringen tot diep in onszelf. Eerst moeten wij weten wat wij zelf zijn. Maar zolang wij naar de buitenkant kijken, zullen wij daar nooit achter komen. Wij zullen ons eigen trillingsgetal moeten zoeken, die eigen vibratie, die voor onze relaties bepalend is. Maar besef wel dat wij spreken over een trilling. Dit is een fluctuatie van energie. Ik leef dus niet als mens continu, ook al denk ik dat. Wanneer ik mens en zelfs wanneer ik geest ben, leef ik steeds op twee niveaus, waarvan er slechts een door mij beseft wordt. Ik heb immers te maken met een pulsatie, een soort wisselstroom.

Deze kan uitgedrukt worden middels een sinusoïde, waarin mogelijk extra toppen en verschuivingen voor kunnen komen. Maar het blijft een soort slingerlijn die zich rond de nullijn – geen besef – beweegt. Het ene ogenblik ben ik mij bewust van mijn wereld, maar het volgende ogenblik ligt mijn bestaan onder het niveau van het z.g. wereldbewustzijn. Na elk ogenblik van bewustzijn volgt dus een even korte tijd, waarin ik mij niet van mijn wereld en besepte werkelijkheid bewust ben. Mogelijk ben ik mij dan van iets anders 'bewust', maar zeker niet op mentaal niveau.

Dit andere deel van het bewustzijn is niet classificeerbaar, kan niet worden omschreven en ingedeeld volgens het systeem dat mensen voor het kennen der dingen normaal hanteren. Waaraan wij het volgende kunnen verbinden: Het wezen van alle leven bepaalt een leven in momenten, waarna volgend op elk moment, dat in eigen gekende wereld wordt beleefd, een gelijk moment volgt, dat niet geregistreerd kan worden op een stoffelijk vlak. Kunt u dit volgen? Neen? Ik vind het prettig, dat u dit zegt. Want een van de ergste kwalen in onderlinge contacten is onduidelijkheid. Ik zal daaraan ook wel lijden, maar ik probeer dit toch te veranderen. Mijn dank dus voor een kans iets meer van deze kwaal te genezen.

Ik maak een vergelijking. Ik stel nu: bewustzijn in menselijk zin is alles, wat boven water ligt. Er is nog iets anders, waarvan men zich niet bewust is, daar het onder het voor mijn kenvermogen ondoordringbare watervlak ligt. Zou ik een vis zijn, dan zou ik alleen bewust ervaren wat er onder water bestaat en zo de wereld boven water voor mij onvoorstelbaar zijn. Stel dat er een watervlak is. Ik werp daarin een reeks zandhopen op, die dus een soort kleine eilandjes worden. Ik zorg er nu voor, dat elk hoopje even hoog boven water uitsteekt als de diepte van het water vanaf de waterspiegel tot de bodem van de plas. U kunt u dit voorstellen? Goed. Besef nu dat je, zolang je mens bent, alleen op die eilandjes kunt leven. Je kunt wel van eiland tot eiland stappen, maar alles wat zich bevindt in de tussenliggende ruimten onder het water, gaat aan je voorbij, zonder dat je dit beseft. Ook dit voorbeeld kunt u volgen. Ik besef de onvolkomenheid van dit voorbeeld wel, maar meen u zo toch duidelijk te hebben gemaakt, dat iemand die van eilandje tot eilandje gaat, mits bewustzijn alleen op het eilandje mogelijk is, door zijn verder schrijven leeft in momenten. Want er is voor hem geen continuïteit. Hij beleeft eilandje na eilandje. Dit is het stoffelijke besef. Maar u bestaat als energie. Deze - stel haar gelijk aan de wil plus actie van verplaatsing - beseft wel de tussenliggende ruimten tussen de eilandjes. Dezen worden bewust niet beleefd, maar om de beweging mogelijk te maken, zal men op een andere wijze die tussenliggende ruimte toch wel moeten beseffen, beleven. Uw leven is wel een continuïteit, maar uw besef daarvan echter volgens dit beeld niet, daar dit van eilandje tot eilandje gaat, van moment tot moment. Is het u nu duidelijk geworden, wat ik wil zeggen? Zo blijkt alweer, dat dergelijke zaken op zich niet zo moeilijk zijn, maar dat je ze wel duidelijk uit moet drukken. Daarin schuilt gemeenlijk de grootste moeilijkheid.

Indien ik uitga van de tweeledigheid van het bestaan, kan ik zeggen: het wezen van een mens of ego bestaat uit de factoren die in denkbeelden kunnen worden uitgedrukt en dus beseft kunnen worden, en een gelijkwaardige reeks van andere waarden. Daar deze andere waarden echter niet uitdrukbaar zijn, kun je hun bestaan wel ontkennen. Maar invloed zullen zij desalniettemin hebben. Reeds bij het begin van deze voordracht heb ik dit aangestipt. Ik stelde, dat mensen emotioneel kunnen reageren op vibraties, die zij verstandelijk niet kunnen kennen, toch zullen mensen daarop emotioneel wel reageren. Je kunt dan zeggen dat de emotie in de plaats treedt van het normale denken in dergelijke gevallen en op zich een soort ander denken constitueert. De emotie is dan de aanvulling door haar erkennen van die waarden, die zintuigen en verstand niet kunnen opmerken. Wat impliceert dat wij de emotie hard nodig hebben. Ik zeg: al datgene waarbij men de emotie uitsluit, betekent voor de mens schijn, alles waarin de - niet verklaarbare - emoties en het menselijk denken samengaan, benadert de werkelijkheid.

Deze stelling heeft nogal wat consequenties. Er zijn heel wat mensen die beweren: "Geloof is een kwestie van gevoel. Dat moet je in je hebben". Wat de formulering betreft, ben ik steeds weer geneigd om de realiteit van het geloofde in twijfel te trekken, terwijl ik tot de mens zeg: Wanneer je er gelukkig mee bent, ga je gang.

Het geloof kan voor een mens als uitdrukking van niet redelijk te beseffen emoties, zeker wel zijn waarde hebben. Maar op zich is het niet voldoende. Dit geloof kan de aanvulling zijn van het besef. Maar voor een volledig leven mag de rede niet worden uitgeschakeld, zodat het geloof alle tot de zintuigelijke voorstellingswereld behorende gegevens zou dienen te bewijzen. Anders zal het gevoel mogelijk in orde zijn, maar is de duiding daarvan niet juist en wordt het geheel tot een schijnwereld. Let wel: de emoties zullen deel zijn van de eigen continuïteit en als zodanig zonder meer van belang en waardevol zijn voor het ik. Maar de emotie moet aansluiten bij het redelijk denken en kenvermogen. Eerst daar, waar emotie en denken aaneensluiten en als een geheel door het ego beleefd en erkend worden, zal een realiteit van bestaan zich voor het ego ontwikkelen, die echter niet alleen op zuiver emotionele of zuiver cerebrale basis denkbaar is.

Vraag: Is ervan dit negatieve in de bewustzijnsfase dan geen besef?

Antwoord: Er is geen cerebraal besef mogelijk daarvan. M.a.w. het is niet met het denken te registreren. Indien ik echter stel, dat dit deel van het bestaan in emoties tot uiting komt, bewijst dit, dat er een vorm van registratie, van waarneming voor deze door u negatief genoemde delen van elke fase aanwezig moet zijn. Het is echter geen verstandelijke benadering. Je zou kunnen zeggen: een mens is eerst een mens, wanneer hij zijn denkvermogens volledig leert gebruiken en dezen aanvult met zijn gevoelens. Waar een mens zijn gevoelens afwijst, of om welke reden dan ook diens gevoelswereld arm wordt dan wel ontbreekt, is er geen volledigheid meer te bereiken. Het wezen van de mens komt niet meer geheel tot uiting. Wat overblijft, is een schijn, een schil, een uiterlijke vorm, waarin alle innerlijkheid niet voorkomen kan, zodat in eigen beleven de mens onvolledig blijft en zo geen deel kan hebben aan een werkelijke gemeenschap met alle dingen.

Ik meende, dat ik dit alles reeds duidelijk genoeg had gesteld. Daarom gaan wij weer verder. Ik heb gesteld, dat alle dingen voornamelijk uit energie bestaan. Ik geloof zelfs dat je dit op grond van de laatste erkenningen binnen de natuurwetenschappen ook van stoffelijk standpunt uit zonder meer kunt onderschrijven. Indien ik echter stel dat alle dingen energie zijn, zo stel ik, door dit als hun wezen aan te geven mede, dat de vormen niet bepalend zijn voor de waarde of betekenis van dingen in kosmisch verband. Het enige belangrijke daarin is de energie-inhoud. Deze energie kan zich in elke vorm manifesteren. Zij zal zich echter steeds weer in een bepaalde vorm als materie manifesteren. Vraag: Waarom?

Ik kan nu wel beweren, dat de vorm van een tafel schijn en niet wezen is, maar je zult het ding maar naar je hoofd gesmeten krijgen. Dan zul je aan die schijn op zijn minst een mogelijk eveneens als deel van de schijn optredende hoofdpijn overhouden. Je zou je dus moeten afvragen waarom de vorm niet als wezen, maar als schijn wordt beschouwd. Omdat dit wezen energie is? Dat is een deel van de zaak. Maar de vorm wordt door iets in die energie wel degelijk mede bepaald. In de energie treedt een structuurraster op. Dit is een mooie naam, die betekent dat er in die energie verhoudingen of krachtlijnen bestaan, welke zodanig samenvallen dat hierdoor een vast patroon ontstaat. Dit patroon bepaalt de vorm die de materie, de uiting van de kracht, zal aannemen, tenminste in de grondbestanddelen.

Om dit te verduidelijken nemen wij een eenvoudig voorbeeld. Kijk eens naar een suikerkristal. Het is een vaste vorm, die bij kristallisatie in verschillende grootte, maar altijd volgens hetzelfde patroon op zal treden. Deze vorm is kenmerkend voor materie in deze moleculaire samenstelling. Het eenvoudigste is het voor u eens te kijken naar kandijklonten. U zult kunnen zien dat dezen zijn opgebouwd uit kristallen, die allen dezelfde structuur vertonen en een gelijk lijnenspel vertonen. Je zou kunnen stellen dat deze structuur eigen is aan energie, optredende in deze binding. Kijk je naar ijzer, dan blijkt dat ook dit onder omstandigheden kan kristalliseren. Maar ook daarbij blijken dan alle kristallen eenzelfde grondvorm te bezitten. Je kunt bijna elke stof op aarde onder bepaalde omstandigheden tot kristallisatie brengen. In andere samenstelling blijken meerdere stoffen samen op te treden, die geen gezamenlijk kristallisatieraster bezitten. Dan is het echter wel mogelijk de basisstoffen te doen uitkristalliseren. Met dit alles probeer ik duidelijk te maken dat materie niet alleen maar energie is, maar bovendien energie optredende in bepaalde verhoudingen of beperkingen.

Nu meen ik te mogen stellen dat deze beperking tot het wezen der dingen behoort. Ook u bent beperkt. U kunt dit wel minder aangenaam vinden, maar het behoort tot het wezen der dingen en dus ook tot uw wezen. Wanneer u niet beperkt bent, bent u geen mens en kunt u zelfs niet meer in een stoffelijke wereld bestaan. Nu stel ik: alle energie wordt gegrensd door iets, wat wij niet zonder meer kunnen bepalen. Het blijkt voornamelijk een veldverhouding te zijn, welke ontstaat door de omloop van elektronen rond een atoomkern plus de samenstelling van die kern. De onderlinge relatie tussen atomen beïnvloedt dit, en door deze samenhang ontstaat een soort patroon, zoals men ook wel kan zien, maar dan in veel grovere en vergelijkende vorm, wanneer men een magneet onder een papiertje met ijzervijlsel brengt en op dit papiertje licht klopt. Dan ziet men immers ook een krachtlijnenstelsel, dat zonder dergelijke hulpmiddelen niet zichtbaar is en hoogstens tot uiting kan komen door een stuk ijzer in de nabijheid van de magneet. Dan echter constateren wij slechts het aanwezig zijn van een kracht, zonder daarbij iets van het veld of zijn geaardheid te kunnen constateren. Stel u voor dat op een ander vlak soortgelijke werkingen denkbaar zijn dat ook op een ander niveau - veel kleiner - dergelijke krachtlijnen-velden of iets, wat daaraan doet denken, kan bestaan. U zult dan tot de conclusie komen dat een dergelijk veld wel een vorm van energie is, maar dat dit verankerd is door zijn relatie met massa.

Nu ga ik weer terug naar het hersendenken. Dit wordt bepaald door de doorlaatbaarheid van de menselijke hersencellen. Wanneer een bepaald signaal binnenkomt, worden bepaalde cellen gestimuleerd. Deze hebben voor het inkomende signaal voldoende doorlaatbaarheid. Andere cellen wijzen het signaal af, zodat geen associatiemogelijkheid bestaat met de daarin vastgelegde feiten of gevoelens. De werkelijkheid is nog wat ingewikkelder, maar ik vereenvoudig maar om begrijpelijk en toch redelijk kort te kunnen blijven. Je kunt op grond van dit alles stellen: Wanneer de mens in zijn denken een verandering ondergaat, verandert de doorlaatbaarheid van vele cellen en daarmee wijzigen zich ook de in die mens mogelijke associaties. Er verandert dus iets, wat wij zijn structuurbepaaldheid zouden kunnen noemen. De hele persoonlijkheidsstructuur, zover het denken en door de hersenen medebepaalde emoties daarin een rol spelen, kan zonder meer door een enkele beleving veranderen.

Bezie je het resultaat, dan blijkt vooral dat zo iemand anders denkt; wat weer betekent dat zijn gedachten op een andere wijze op elkaar plegen te volgen dan voordien het geval was. Dit gaat eventueel nog gepaard met minder redelijke stimuli, die echter uit de hersenen voortkomen. Waarom echter zou deze mogelijkheid alleen voor een mens bestaan? Indien wij het wezen der dingen bezien, lijkt de begrenzing die hun eigen structuur bepaalt, voor een groot deel mede bepaald te worden, door wat je toch een denkbeeld zou kunnen noemen: een beperking van de energie binnen zichzelf, een voor de aard typisch krachtlijnenstelsel. Ik stel nu: elke beperking van wezen kan beschouwd worden als een gedachte, waardoor de krachten van het individu of de materie worden teruggebogen op zichzelf binnen een bepaald raster. Ik kan dit niet voor u uitwerken, maar geef u deze stelling als een punt van overweging. Helaas heb ik ondertussen een deel van mijn gehoor verloren. Zij weten niet meer, waarover ik spreek, ook al vindt men dit soms mooi.

Toch is de strekking van dit alles geestelijk. Luister maar: Wanneer de gedachte verandert, verandert de uiting van de persoonlijkheid. Wanneer een mens tot een mystieke beleving komt echter, schakelt hij het onderscheid tussen emotie en gedachte uit. Dan ontstaat een nieuwe factor, die niet in zichzelf begrensd is en beleving genoemd kan worden. Deze nieuwe factor, die bovendien nog tijdloos is, kan niet geheel uitgedrukt worden in de termen van het menselijke denken, omdat de opeenvolging van momenten, waarop de menselijke ervaring gebaseerd is, wegvalt. Men beleeft eeuwigheid en wel op het ogenblik dat tijd voor hem niet meer bestaat, daar hij zijn bestaan niet meer weet te delen in kleine afzonderlijke stukjes. Dat is de geestelijke, of esoterische waarde van dit alles. Want het is belangrijk te weten dat, waar de gedachten veranderen, ook de begrenzing van de persoonlijkheid zich wijzigt. Daar, waar echter de gedachte als begrenzend factor wegvalt, vloeien processen die zich normalerwijze van elkaar onderscheiden en in het besef niet verenigbaar zijn, zoals denken en gevoelens, samen tot een nieuw geheel, dat ik beleving noemde.

Ik stel u de zaak nu ter vereenvoudiging even als volgt voor: Wanneer je als mens leeft, is er een emotioneel bestaan, dat zich vaak voor een groot deel in de slaap afspeelt. Men noemt een bepaalde uiting hiervan dromen. Maar de beelden en vormen, die in dromen voorkomen, zijn geen beleving. Eerder is het dromen een in vormen en associaties weergeven van bepaalde emoties en spanningen, die in het ik bestaan, maar normalerwijze niet in belevingen kunnen worden omgezet, omdat dit niet strookt met het menselijke denken. Men zegt dan ook wel eens, dat de droom een compenserende werking heeft en zo de spanningen van het dagelijkse bestaan grotendeels op kan heffen. Maar de vraag is dan nog, waar die spanningen dan wel vandaan komen. Het antwoord daarop is volgens mij: tijdens het waakbewuste bestaan is uiting van alle waarden in het ik niet mogelijk. Emoties moeten worden aangepast en soms moet zelf het eigen denken worden beperkt. Waar dergelijke beperkingen optreden, kan de droom vaak de ontstane spanningen tenietdoen of verminderen. Dit zal u bekend zijn.

Maar dan zou je nog wat verder moeten gaan en stellen dat het geestelijke leven vaak zo iets als een droom lijkt te zijn. Het is immers een bestaan, waarin geen meetbare tijd, zoals u die kent, een rol speelt, maar waarin wel een continue beleving optreedt. Deze continue beleving plus het wezen, dat zo zijn inhouden tot uiting brengt, is volgens mij de werkelijke persoonlijkheid. In de geestelijke uiting ontmoeten wij het wezen. De uiting die je in de stof of bepaalde sferen in de geest tot uiting brengt, omvat echter steeds alleen maar delen van dit geheel; als zodanig is het schijn, daar een werkelijk kennen evenmin als een werkelijke volle uiting mogelijk zijn, wanneer men alleen werken wil of kan met een deel van de eigen inhoud.

Hebt u hierop commentaar? Kreun nu niet en vraag u niet af, of dit alles ook in en voor u zou kunnen bestaan, want u bent gelijktijdig veel ingewikkelder van structuur en veel eenvoudiger van wezen, dan u beseft.

Vraag: Hoe zat dat met die eilandjes? Is daar geen continuïteit?

Antwoord: Indien u over continuïteit spreekt, dient u zich de gehele lijn voor te stellen. Dus niet een reeks van eilandjes, waarvan er enkelen wel, anderen niet gebruikt zullen worden. Elk voorbeeld gaat ergens wel mank. Maar in dit geval kan ik in ieder geval zeggen: wanneer men het geheel van de lijn volgt, zowel de delen boven als onder water, dan heeft men het geheel van de levensinhoud. Ga je van eilandje tot eilandje en sla je dus a.h.w. het water over, dan ontbreekt er iets. Dan ben je je niet bewust van een deel van je leven. Dit bedoelt men met de uitdrukking: een mens leeft in momenten, of in een opeenvolging van tijdstippen, maar niet in een continue tijd.

Vraag: Dus alles maakt deel uit van het gebeuren?

Antwoord: Ik heb gezegd, dat de uiting maar gedeeltelijk plaats vindt. Dit impliceert dat de beleving het geheel is. Wij spraken zo even over de uiting en het wezen. Indien u zich herinnert, wat gezegd werd, zo hoorde u mij verklaren, dat de uiting schijn is, omdat zij niet het geheel weergeeft, of zelfs maar een deel van het geheel in de juiste verhouding tot uiting brengt. Bij ons, in de geest zijn gevoelens en denken veel meer een eenheid. Maar het is ook daar niet mogelijk dit alles bewust volledig te uiten. Er is een grotere mate van waarheid in de geest dan op aarde, maar er blijft schijn bestaan, omdat ook hier geen volledige en bewuste uiting mogelijk is.

Vraag: Dat betekent dat uw eilandjes maar een gedeeltelijke uiting zijn van de totaliteit.

Antwoord: De eilandjes zijn deel van de totaliteit. Zij zijn geen gedeeltelijke uiting van, maar deel ervan. Omdat wij deze echter beleven of beschouwen als afzonderlijk, afgesloten van het geheel, waartoe zij behoren, zijn zij voor ons de uiting van een deel van de totaliteit en gelijktijdig schijn. Indien je eerlijk wilt zijn en dit onvolkomen voorbeeld wenst aan te houden, dan geldt: De eilandjes zijn het kenbaar worden van de totaliteit op een bepaald ogenblik en op een bepaalde plaats.

Vraag: Hier en Nu?

Antwoord: Dat klinkt naar radio, naar ik meen tv ook? Ik weet, wat u bedoelt.

Luister eens: Wanneer wij het hebben over schijn en wezen, dan is dit een aspect daarvan. Wij zien de dingen niet als een geheel. Wij zien vormen die bv. uit ijzer zijn en zeggen dat hier meerdere verschillende dingen zijn. Dat is menselijk waar, maar je kunt ook zeggen: ik heb hier verschillende verschijningsvormen van ijzer, die altijd tot het geheel van ijzer zullen blijven behoren. Wij zijn geneigd te differentiëren, onderscheid te maken, zelfs tussen in wezen één-zijnde en gelijkwaardige verschijningsvormen. Maar het onderscheid dat wij maken, is er aansprakelijk voor dat wij vaak de grote lijnen uit het oog verliezen. Wij beseffen minder datgene wat verbindt, en meer het eigene. Bij de voorwerpen van ijzer bv. zal voor een mens het feit, dat de vormen uit ijzer zijn, onbelangrijk schijnen, daar de vorm voor de mens de eigenschappen en waarde vooral zal bepalen. Denkende in inhoud, in energie met een bepaald structuurraster, is echter het feit dat alles uit ijzer belangrijk is, terwijl de vorm, waarin het optreedt, bijkomstig wordt.

Dat is het probleem waar onze vriend hiermee worstelt, wanneer hij stelt dat de eilandjes uit ons voorbeeld deel zijn van de totaliteit. Ik stel dat zij de totaliteit zijn, maar in een bepaald raster. En hoe de totaliteit, de energie, zich ook aan ons manifesteert, zij blijft in wezen zichzelf. Ik geef echter graag toe dat het voor ons vaak niet mogelijk is die totaliteit te beseffen, omdat wij deze niet kunnen denken. Wij kunnen de totaliteit wel beleven, deze in een samenvloeien van voelen en denken in ons ergens erkennen. Maar wij kunnen dit niet uitdrukken en tijdens een dergelijke beleving hebben wij ook geen contact meer met de omstandigheden en besefswaarden die wij werkelijkheid noemen wanneer wij bv. op aarde zijn. De werkelijkheid van een mens op aarde is in feite een reeks van details: Eten, slapen, werken, belastingformulieren invullen enz. enz. tot het wereldkampioenschap voetbal toe.

Ik ga echter nog even verder en zou willen opmerken: Wanneer ik stel dat de kern van alles kracht is en dat de trilling, waarin die kracht zich manifesteert, bepalend kan worden geacht voor het wezen, terwijl alles wat van het geheel naar buitenkomt, steeds een deel van alle gegevens is en nimmer een gehele weergave, dan kan ik ook zeggen: In elke mens is kracht. Basta. Wanneer die kracht er is, heeft zij een persoonlijk trillingsgetal, waarmee men aangeeft dat een deel van die kracht tot het bewustzijn van de mens behoort, terwijl hij zich van het wezen en vaak van een groot deel van de aanwezige kracht niet bewust is.

Je moet dan stellen: de basisenergie is overal gelijk. Daar deze energie dan ook overdraagbaar moet zijn naar elk punt, waarop zij tot uiting komt, geldt: Zodra potentiaalverschillen aanwezig zijn en geen de bestaande spanning te bovengaan weerstanden optreden, zal alle kracht kunnen overgaan van elke vorm naar elke andere vorm. Wat betekent, dat elke mens kracht kan overdragen op elke andere mensen, ja, zelfs op al het bestaande. Dat is de schijn, dat wij in kracht verschillend zouden zijn. De werkelijkheid is echter, dat we het wezen zien als een uitdrukking van de kracht die wij allen gezamenlijk bezitten. Indien er sprake zou zijn van een beperkt geheel van kracht, zou dit inhouden dat degene, die veel kracht gebruikt, dit bewust of onbewust ten nadele van anderen doet, daar dezen immers dan minder kracht zouden krijgen.

Het geheel van krachten is echter dermate groot, dat niemand, zelfs niet binnen de beperkingen van zijn wezen, alle krachten die in het geheel voor hem beschikbaar zijn, zal kunnen gebruiken. Toch zal het u duidelijk zijn dat alle kracht die u verbruikt, ergens vandaan zal moeten komen. Zij ontstaat niet spontaan. Een mens zou moeten stellen: de kracht die in mij bestaat, is niet mijn eigen. Het patroon waarin alle krachten die ik opneem en verwerk, tot uiting zullen komen, bepaalt echter mijn wezen. Daar de kracht niet bepaald is en zo kosmisch moet zijn, of althans daar zij niet tot mijn wezen behoort, veel groter moet zijn dan ik mij denken kan, is de hoeveelheid kracht die middels mijn eigen patroon tot uiting kan komen, niet te limiteren volgens een menselijk besef. Menselijk gezien is de kracht, waarop wij kunnen rekenen, oneindig.

Vraag: Wordt dit niet door het patroon bepaald?

Antwoord: Het patroon in zichzelf bepaalt het wezen van de mens. Het patroon kan inhouden, vooral door tekorten of fouten die daarin tijdelijk optreden, dat daardoor niet meer kracht kan worden aangetrokken, dan de kracht die men gebruikt, dan wel dat slechts een trage opname van krachten mogelijk is.

Wat betekent dat het patroon matter schijnt te worden, vanaf het ogenblik dat meer kracht wordt verbruikt, dan het patroon binnen zekere tijd of ontwikkeling tot zich toelaat. Het trillingsgetal blijft echter ook dan behouden. Menselijk gezien kun je stellen dat in dergelijke gevallen de energie die per cyclus beschikbaar lijkt, kleiner is. Maar daartegenover staat dan weer dat meerdere cycli kunnen worden doorlopen, zodat het eindeffect hetzelfde blijft en alleen door iets in tijd te zien een dergelijke beperking zinrijk gekend kan worden.

Je kunt dan zeggen: in wezen kunnen wij allen gelijk zijn aan kracht, maar wij zullen niet gelijk kunnen zijn wat de eigenschappen betreft. Ons wezen wordt immers bepaald door ons trillingspatroon, wat impliceert, dat de kracht die in ons bestaat, zich alleen op een bepaalde wijze zal manifesteren; wat mij brengt tot een definitie van hetgeen een mens is: De mens is een patroon, waarin de goddelijke kracht zich uit, maar wel onder de beperkingen van dit patroon, zodat specifieke eigenschappen ontstaan en zo een specifieke relatie met het Al tot stand komt.

U zucht nog steeds? Nu ja, even volhouden nog. Na de pauze krijgt u waarschijnlijk wel iemand, die het u niet zo moeilijk maakt.

Wanneer ik 'schijn' en 'wezen' naast elkaar zet, wordt mij het volgende duidelijk: De schijn bestaat uit de voor mij denkbare en kenbare facetten van het wezen van het andere. Dit betekent dat de schijn minder zal worden, naarmate ik het wezen van het andere of de ander beter begrijp. Denk niet, dat dat zo ingewikkeld is. Wanneer je zo 20 jaren getrouwd bent, moet je heus weten wat dit betekent. U lacht en begrijpt. U ontdekt dat u dit alles terug kunt brengen tot het alledaags menselijke. Het is niet alleen maar hoog geestelijke van kracht, maar geldt overal. Wanneer je het wezen beter kent, zul je je relatie op het wezenlijke kunnen baseren. Wat wil zeggen, dat je meer betrouwbare en voor jou controleerbare relaties en resultaten zult kunnen bereiken.

Daarom is het voor ons erg belangrijk te beseffen, wat de schijn is. Wat ik zie, is schijn, niet omdat het alleen maar een drogbeeld is, maar omdat het a.h.w. een korst is, waarachter de essentie schuilgaat. Je moet proberen door die korst heen te dringen en overal en bij alles proberen te beseffen, wat er achter de uiterlijkheid schuilgaat. Want wanneer je reageert op het wezen, zo zal dit verlopen volgens de harmonische wetten, zoals die ook voor uw eigen wezen gelden en voor alle soortgelijke trillingen ook gelijkelijk kenbaar zijn. Je kunt dan over niet te limiteren energie beschikken in je relatie met het wezen van de ander, maar zodra je terugvalt op de schijn, zul je een begrenzing scheppen, waardoor je ook je kracht niet meer kan uiten en opnemen. Je kunt de mogelijkheid die in je bestaat, niet meer projecteren, omdat je niet meer in staat bent die te richten op de ???

Wanneer ook dit voor u aanvaardbaar is, wordt het tijd om zo langzaamaan eens een paar eindconclusies te gaan stellen.

Schijn is de belemmering voor alle harmonie. Indien wij de schijn willen overwinnen en het wezen willen leren kennen, zo is het belangrijk dat wij allereerst de schijn van ons eigen wezen leren kennen. Hierdoor zullen wij in staat zijn deze uiterlijkheid als begrenzing voor ons eigen wezen weg te doen vallen. Daarnaast is het belangrijk dat wij trachten onze reactie op de ander en het andere niet op uiterlijkheden te baseren, maar af te gaan op hetgeen wij aanvoelen in de ander. De uiterlijkheden kunnen wij met ons denken omschrijven en nagaan, maar ons gevoel kan overheersen, waar ons denken te kort schiet. Wij zullen kwaliteiten en eigenschappen in de ander aanvoelen en daardoor ook kunnen constateren, waardoor onze relatie met die ander meer werkelijk wordt, zodat een juistere uitwisseling van gegevens en een betere overdracht van krachten tussen het ik en de ander mogelijk zullen zijn.

Het geheel van de materie heeft een eigen wezen, dat is opgebouwd op energie en patronen van die energie. De uiting, de vorm daarvan is schijn in dier voege, dat zij alleen geldt, zolang de interne verhoudingen ongewijzigd blijven. Daar materie geen eigen denken heeft, zal zij op denken van mensen niet reageren. Daar emotie behoort tot de krachtpatronen, zoals die overal

in energie aanwezig zijn en niet door schijn of uiterlijkheid beperkt kan worden, zal een emotionele relatie vanuit het ik tot de materie voor dit ik een zekere beheersbaarheid van die materie tot stand brengen.

Vraag: Het essentiële hier is dus, dat er emotie leeft in alle stoffelijke elementen...

Antwoord: Onjuist. In materie komt geen emotie voor, zoals deze in de mens bestaat. Wel komt er een vorm van energie, een energiepatroon, voor in materie, waarin trillingsverhoudingen bestaan die bij de mens het eenvoudigste ontstaan als aanvulling van het normale stralingspatroon. Dezen worden in de mens gewekt als gevolg van een emotie. Dit betekent dat een dergelijke kracht, maar ook de relatie met de materie door de mens op dit niveau altijd emotioneel zal worden geconstateerd en niet cerebraal.

Vraag: De wil die zich uitbreidt in kracht, kan toch ook materie beïnvloeden?

Antwoord: Tja. Willen is vaak hevig begeren en als zodanig een emotie, maar geheel klopt het toch volgens mij niet. Ik mag hopelijk hier een gelijkenis gebruiken. Er lag een groot rotsblok op een weg. Het bezat overigens daar maar een betrekkelijk wankel evenwicht. Twee mensen wilden die weg volgen. De eerste zei: Hier kan alleen wilskracht helpen. Hij probeerde de steen op te tillen. Hij tilde zich een breuk. De tweede zei: Ik wil die steen wel verwijderen, maar moet gebruik maken van kwaliteiten van de steen zelf. Hij duwde en voelde eens wat, schijnbaar doelloos, tot hij het punt had gevonden, waarop de steen het minst evenwichtig lag. Vervolgens gaf hij een geringe ruk aan de andere kant. De steen rolde daarop van de weg af en de weg was weer vrij.

Mogelijk is dit u reeds een voldoende antwoord. De wil speelt zeker een rol. Maar vergeet niet dat de wil meestal gekoppeld wordt aan denkbeelden, aan visuele voorstellingen, kortom begrippen die met de hersenen zijn gevormd. Wanneer dit beeld niet wordt aangevuld door emotie, zodat men niet alleen de toestand, maar ook het wezen van alles wat daarbij betrokken is beseft, zal men nooit met een minimum aan krachten het begeerde resultaat bereiken. Men zal zonder gevoelens eerder afgaan op uiterlijkheden en na veel moeite ten hoogste het gewenste enigszins benaderen. Waar dit voor uiterlijke omstandigheden reeds geldt, zal het zeker nog duidelijker gelden voor alles, wat betrekking heeft op innerlijke verhoudingen en krachten die niet zonder meer door een uiterlijk beeld te bepalen zijn.

Vraag: Er is toch nog een derde kracht. Denk aan de Egyptenaren, die soms zware voorwerpen konden tillen door de zwaartekracht daarvan te veranderen, door een tegenkracht te maken, die de zwaarte ophief?

Antwoord: Dat klopt niet geheel en was eenvoudiger dan u denkt. Alleen werd het slechts zelden toegepast en wel door enkelen. Men werkte ongeveer als volgt: Wanneer mijn denken het bestaan van zwaartekracht ontkent en mijn denken als een emotie op het voorwerp kan overdragen, zal het voorwerp voor mij en voor allen die met mij in deze voorstelling betrokken zijn, de steen geen gewicht schijnen te bezitten. Wat eenvoudig genoeg klinkt, maar deel uitmaakt van hetgeen ik probeer u te vertellen, terwijl ik mij steeds weer afvraag of ik daarin ook zal slagen. Wat niet betekent dat u niet intelligent bent, maar ik vrees tekort te schieten in duidelijkheid en inzicht binnen mijn betogen.

Ik dank u daar voor het compliment, maar u schrijft mij een nederigheid toe die ik niet bezit. Ofschoon: is het wel een zo groot compliment? U ontkent n.l. daarmee ook de zelfkennis die ik meende te bezitten... Maar goed. Ik wil mijn eindconclusies voltooien, tenzij u op voorgaande punten nu nog commentaar wilt geven.

Ik stel: daar de werkelijkheid van energie een totaliteit is, waarin onderscheid kan worden gemaakt door de wijze waarop die energie optreedt, maar haar wezen een en hetzelfde blijft, zal elke kracht kunnen worden overgedragen van elk patroon naar elk ander patroon, mits een beleving van dit andere patroon voor degene die overdraagt, mogelijk blijft. Dit impliceert dat elk wezen naar elk ander wezen alle krachten zal kunnen overdragen op het ogenblik dat het zichzelf beseft voor hetgeen het is en gelijktijdig het werkelijke wezen van het andere aanvaardt,

zonder daarbij denkbeelden omtrent waarnemingen als belemmering in dit contact te gedogen als maatstaf of oordeel.

Alle krachten die wij zien, zijn één. Wij kunnen alle krachten die wij zien en beleven, ook vanuit onszelf verder leiden en zelfs tot andere vormen brengen die meer overeenstemmen met de inhoud van ons eigen ego, zo grotere harmonie mogelijk makende. Op het ogenblik dat wij een voorstelling, hoe beperkt deze ook moge zijn, aanvaarden, terwijl zij niet het wezen maar de verschijningsvorm daarvan op een bepaald niveau betreft, ontstaat een belemmering, waardoor overdracht van krachten beperkt wordt en gelijktijdig onze mogelijkheid de krachten en wezensinhoud van het andere te ontvangen beperkt zal worden.

Wij zijn deel van de totaliteit, ook wanneer wij elk voor zich een specifieke verschijningsvorm van die totaliteit betekenen. Indien wij dit erkennen en daardoor de gelijkheid in essentie en het verschil in wezen tussen ons allen aanvaarden, zullen wij in een voortdurende uitwisseling onder elkaar deze totaliteit erkennen en beleven. Uit deze beleving, waarin het denken langzaam maar zeker als afzonderlijke functie verdwijnt, ontstaat dan de werkelijkheidsbeleving die geen begrenzing kent, die geen tijd kent, omdat zij slechts alles omvat in een moment of, om een andere menselijke omschrijving te gebruiken: een afgesloten ervaring is.

Dit, vrienden, is het einde van alles wat ik u vandaag probeerde voor te leggen. Ik ben dankbaar voor de wijze waarop u naar mij hebt willen luisteren. Maar ik zal natuurlijk nog veel dankbaarder zijn wanneer ik zo in u bepaalde denkbeelden en gevoelens heb gewekt die voeren tot een beter begrip voor uw eigen wezen en zo u de mogelijkheid geven dit wezen in de wereld verder te ontmoeten en alle daarmee harmonische waarden te herkennen. In ieder geval wil ik de hoop uitdrukken dat dit onderwerp, dat voornamelijk theoretisch moest blijven, u zal helpen om praktisch steeds meer van de wereld die u kent, aan te voelen en te begrijpen.

Goedenavond.

WOORDENSPEL MET KLANKEN

Goedenavond, vrienden.

Ik kreeg juist, voor ik mij hier meldde, de opdracht ervoor te zorgen dat mijn onderwerp vooral licht blijft. Ik schijn beschouwd te worden als een stukje geestelijke lichte cavalerie. Ik zal dan nog maar eens wat over klanken vertellen. U zult wel ervaren hebben dat klanken op zich een betekenis hebben. De klank alleen drukt reeds iets uit en legt nadruk op bepaalde - mogelijke - betekenissen van een gebruikt woord. O en A blijken, wanneer juist gebruikt, niet alleen een grote dragende kracht te hebben voor klanken, maar daarnaast vaak een wat sombere sfeer te geven. Kortgeleden hoorde ik nog een zanger die, na enig onverstaanbaar gekrijs, ritmisch verklaarde: O, O, O, I love you so ... Zijn nadruk was negatief en het lied deed je denken: is dat nu love. Jonge jonge, voor mij een ander...

Wanneer je als mens spreekt, bepaalt de klank van je stem vaak de inhoud en het gehalte van een conversatie. Het is zelfs zo, dat iemand die overwogen iets zegt, daar als vanzelf een klankvorming bij gebruikt, waardoor zijn woorden tot de anderen doordringen en juist begrepen worden, terwijl een ander die zijn stemvorming niet zo beheerst gebruikt, eerder misverstanden wekt met precies dezelfde woorden. Je zou kunnen zeggen dat in vele gevallen de woorden voor een mens wel de mentale spijs betekenen, maar dat het de klanken zijn die als zout en kruiden het geheel eerst smakelijk maken. Je kunt zelfs verder gaan dan dit en stellen dat woorden van weinig betekenis, maar op de juiste wijze gesproken, de mensen eerder zullen bereiken dan welgekozen woorden met veel grotere inhoud, die echter niet op de juiste wijze naar voren komen door verkeerd stem en toongebruik.

De mensen weten dit soms wel. Zo zijn er dichters die proberen iets te schrijven, waarbij niet alleen de woorden en de juiste indeling, maar vooral ook de klank een rol spelen.

Om een voorbeeld van recente aard te geven: "Hier danst de stervende zon met de wolken. Vrede komt met het vallen van de nacht. Een ster wenkt zacht. Nu heerst de vree." U zult aan de intonatie horen, wat de achtergrond van de gedachten is. Heimwee naar iets, wat eigenlijk niet meer van uw wereld schijnt te zijn. Trouwens, zo moeilijk is het ook weer niet om een woordenspel met klanken te verenigen en zo gevoelens uit te drukken of op te wekken. Geeft u mij maar eens een woord.

Reactie: Schemering.

Antwoord: "Het zonlicht sterft. Je hebt het naar je zin. Je schenkt je nog wat in en ondergaat het ogenblik, dat dag niet meer bestaat en avond nog geen eisen stelt." Wat ik hier demonstreer is alleen een kunstje maken met wat klanken en woorden. Maar hoe belangrijk het is deze techniek enigszins te beheersen, begrijpen de meeste mensen niet. Want klanken en begrippen samen hebben een bijzondere werking. Je kunt natuurlijk voor je heen bidden. Maar dan wordt het vaak sleur. Stel, dat je nu eens hardop bidt, probeer het daarbij klank te geven. Het gebed, dat, stil gesproken, vaak niet meer is dan een plichtmatig uitdrukken van halve gevoelens, wordt opeens tot een beleving. Het is, alsof alles rond je reageert, er ontstaat sfeer.

Woord, ritme en klank tezamen zijn iets meer dan een uitdrukken van een begrip. Het is een weergeven van innerlijkheden, waarin het begrip nog wel een rol speelt, maar in feite alleen bestaat als een achtergrond voor alles, wat erbij behoort. Dichters, priesters, magiërs hebben dit begrepen en getracht die sfeer tot stand te brengen door een keuze van woorden plus klanken, ritmen en zelfs visuele factoren. In de oudheid zijn er dan ook vele wondermooie gedichten geschreven, die niets te maken hadden met de wens een gedicht te schrijven. Men formuleerde alleen maar zo, omdat hierdoor meer bereikt kon worden. Ook in de magie is de intonatie van het allergrootste belang, omdat je daardoor dingen kunt zeggen, die je op een andere wijze niet met woorden zou kunnen weergeven.

Er bestaat een lof aan Isis bv., die in een keuze van woorden en vooral klanken meer zegt omtrent de Godin dan alle verhalen kunnen zeggen. De godin wordt beschreven als staande op de aarde, gekroond met de gehoornde maan en reikende tot boven Maat, de hemel. Isis is leven en dood, liefde en rouw. Haar wezen wordt beschreven als staande boven alle krachten met uitzondering van de zon. Maar zij buigt zich tot de aarde en grijpt uit naar elke mens. Mogelijk heeft dit lied zelfs invloed gehad op de godsvoorstelling van de Aton-vereerders. De godin wordt a.h.w. in dit lied een versmelting van alle dingen die in het menselijke leven een rol spelen, een kracht die in kan grijpen in alle facetten van het menselijke bestaan.

Ook de magiërs gebruiken toon en incantatietechnieken om met de juiste krachten in verbinding te komen. Maar vergis u niet: Iemand die dacht dat hij het zo wel kon, riep eens een duivel aan, die Jamnochenos genoemd werd. Men riep deze demon aan om macht over bepaalde uiterlijkheden te verkrijgen. De man begon heel netjes, maar gebruikte verkeerde intonaties. Het gevolg was, dat hij niet zijn zin, maar een gruwelijke aanval van reumatiek kreeg. Mogelijk klinkt dit verhaal u krankzinnig in de oren. Maar het is wel degelijk zo. Een enkele verandering van klank kan, vooral waar het gaat om beïnvloeding van bv. gevoelens of occulte machten, een verandering van betekenis inhouden. Niet voor niets staan zoveel oude magische spreuken in het latijn of een andere dode taal. Men doet dit niet om geheimzinnig te doen, maar omdat men zo de juiste klank kon weergeven zonder het gevaar te lopen dat de klankinhoud op korte termijn door verandering van bv. spraakgebruik zich zou wijzigen.

Het zal u bekend zijn dat je met incantatietechnieken heel wat vreemde dingen kunt bereiken. Wij hebben dit trouwens zelfs hier wel eens gedemonstreerd. Je kunt door het gebruik van de juiste klanken de mensen een zekere kracht doen ondergaan, gevoelens wekken, sfeer bouwen. Wat de meesten onder u niet schijnen te beseffen, is het feit dat eenieder dit kan doen. Om klanken juist te gebruiken, zijn natuurlijk wel enkele zaken noodzakelijk. Allereerst moet je proberen te weten te komen hoe je eigen stem klinkt. U hebt daartoe een goed middel in bv. een goede bandrecorder, in het verleden deed men dit wel door te luisteren naar de echo van zijn eigen stem. Je moet weten, wat je eigen stem kan doen. Er zijn immers bepaalde spreuken die alleen werkzaam zijn, wanneer zij door een diepe stem worden gezegd, daar zij lage trillingen

nodig heeft, om tot haar recht te komen. Andere incantaties en zelfs soms gedichten klinken alleen maar goed en zijn alleen maar werkzaam, wanneer je een hoge stem hebt. Kies je iets, wat niet bij je behoort, dan is het resultaat eerder belachelijk. Kies je woorden en klanken waar mogelijk bewust zo, dat zij passen bij je stem. Houdt zelfs rekening met je uiterlijk, pas je gedrag zoveel mogelijk aan, aan hetgeen je aan anderen over wilt dragen. Veel op zich goede gedachten en woorden zijn verloren geraakt door het feit dat zij niet als een passend geheel de toehoorders bereikten.

Vergeet niet dat klank niet alleen iets is wat u naar buiten toe produceert, maar dat het tevens iets is wat uit de omgeving ook naar u weerkaatst. Schep met uw woorden een bepaalde sfeer en u zult ontdekken dat die sfeer u meesleept en het u mogelijk maakt meer te uiten of meer te bereiken dan mogelijk scheen. Wanneer u in uzelf een bepaalde gedachte draagt, die u wilt uiten, probeer dan die gedachte in woorden te zetten en laat uw gevoelens spreken, zodat u ook weet hoe u de woorden moet zeggen. U zult op deze wijze vaak een antwoord vinden op vele vragen, alleen door ze op deze wijze bewust en overlegd harmonisch te uiten. Vergeet niet dat een pauze die u al sprekende maakt zonder dit bewust te willen, vaak de inhoud van hetgeen u zegt verandert en de verstaanbaarheid daarvan voor anderen kan beïnvloeden. Zoek eerst de woorden, zeg ze dan.

Voor iedereen die klank wil gebruiken als een ondersteuning van zijn woorden, voor eenieder die met geluid een sfeer wil bouwen, een diepe gedachte snel vorm wil geven, is beheersing noodzakelijk. Dit impliceert dat u weet welke woorden u wilt spreken en probeert reeds tevoren aan te voelen hoe je die woorden moet zeggen. Een denkbeeld vergt vaak een juiste sfeer om tot zijn recht te komen. Ik wil u een voorbeeld geven door een woord uit te drukken in begrip plus klank. U geeft het woord.

Reactie: Brandgang.

Antwoord: Waar niets de brandstof van de brandstof scheidt, begint de onbeheersbaarheid. Brandgang betekent veiligheid, omdat het vuur, geremd, niet meer alles beheerst, maar door de mens beheerst kan worden, tot het zich tot zichzelf keert en zo, zichzelf verterend, aan zich ten ondergaat.

Reactie: Doet u even Waterloo ook?

Antwoord: Maar dan niet al te historisch. Ik maak er dit van: Zijn benen trilden. Schril klonk zijn stem. Moeder sprak: wacht nu toch even. Heus jongen, ik kom zo. Hij trilde feller, vond toen en daar zijn Waterloo.

Reactie: En Watergate?

Antwoord: Het vloekwoord van een mens, die slechts zichzelf acht en van een ander weerstand niet verwacht, ja, niet geloven kan, dat men niet zal aanvaarden wat hij als goed beschouwde voor zich en voor de aarde.

Reactie: Zegt u eens iets over het Wessac-feest...

Antwoord: Wij hebben instructie gekregen daarover nog niet te veel te zeggen. In een van de cursussen paste het als onderwerp en mocht daarover een lezing worden gegeven. Maar ik kan het alleen eenvoudig zeggen:

Wanneer het hoogste Licht huwt met een stil verwachten, wordt Kracht geopenbaard. Daar, waar het Licht in vormen en kleuren zich naar de aarde vreet, tot men die ziet, zichzelf vergeet en geest zichzelf met Licht vermengt, wordt duidelijk, wat de kosmos mens aan wegen geeft, wat mogelijk op de aarde is.

Wat kennelijk de sfeer voor u wel even treft, maar uw verwachtingen toch niet geheel vervult. Maar ik mag niet duidelijker spreken over deze Wessac-bijeenkomst. Daarvoor moeten eerst meer concrete gegevens beschikbaar zijn van de Raad.

Ik zie, dat sommigen onder u dit dichten noemen. Maar ik gebruik alleen wat kleur en klank om woorden aan te kleden, geen speciaal ritme, geen bijzondere maat. Uit de aard der zaak ga ik daarbij uit van mijn eigen persoonlijkheid, die mij de mogelijkheid geeft bepaalde gevoelens over te brengen tussen de woorden door. Maar dit kunt u ook, wanneer u maar beseft dat elke persoonlijkheid een eigen spreektechniek nodig heeft om innerlijke waarden in woorden mee te laten klinken, terwijl taalregels alleen bestaan als leidraad, maar nooit het ritme mogen storen dat voor jou persoonlijk past.

Een voorbeeld: Broeder Henri bv. Wat hij zegt, is vaak leuk. Maar wanneer een ander het zegt, zonder de scherpe klanken en het passende ritme, zijn die opmerkingen opeens maar half zo leuk. Ik tracht te demonstreren, waar het verschil ligt. Ik definieer: Henri's term - een woord - voor u op mijn eigen wijze, daarna zoveel mogelijk zoals Henri dit pleegt te doen. Het zal u duidelijk zijn dat er een andere wijze van denken en formuleren voor nodig is, maar vooral een ander stemgebruik.

Moeder: de soms onwillige bron van komend leven, die het als verdienste ziet, dat zij het aanzijn heeft gegeven aan iets, wat zij wel liefheeft, maar haast liever steeds verbiedt...

Dat was mijn stijl. Nu Henri.

Moeder: producente van nakomelingschap, algemeen vereerd op een bepaalde dag van het jaar, waarop zij mag rusten van alles, wat haar wordt aangedaan gedurende de rest van het jaar.

U bemerkt het verschil. Let eens op onze sprekers. Ieder van hen heeft een eigen stijl. Ook u hebt een eigen stijl. Het is belangrijk dat u die vindt en weet te ontwikkelen tot uw innerlijk, net als uw denken door u aan anderen overgedragen kunnen worden, en gevoelens buiten het ik kunnen worden kenbaar gemaakt op een wijze die hen tot een buiten u staande werkelijkheid maakt, die anderen evenzeer kunnen ondergaan. Sfeer dus.

Hoe ik ben, kunt u mogelijk ook aanvoelen uit de volgende poging om mijn gevoelens t.a.v. de stoffelijke schepping uit te drukken in mij bekende feiten. Let vooral op hoe ik dit doe. Mogelijk zegt u opeens: Hé, dat zou ik ook kunnen. Zo zeg je minder dan je zou kunnen zeggen en toch gelijktijdig iets meer, dan woorden alleen kunnen uitdrukken.

Explosie. Duisternis wordt Licht. Kracht snelt voort en werveling begint. Razende werveling wordt materie, materie wordt van gas tot stof. Explosie wordt gloed, speeltuig van het Al. Uit de gloed komt stollend eindelijk aarde, leven, wanneer het water zich gevonden heeft. De aarde leeft. Zo ontstaat het menselijke zijn, iets wat snel vergaat, een stip slechts op een lijn van een bewustzijn, dat oneindig is.

Ik tracht duidelijk te maken, wat dit voor mij is. Ik zet niet alleen woorden op een rij, maar geef gevoel als kern. De woorden zijn de geschreven muziek, maar het gevoel is de dirigent, die de toonkleur en de tempi bepaalt. Probeer dit eens, vooral wanneer u iets van belang acht en een ander uw gevoelens mede duidelijk wilt maken. U zult zien dat u op deze wijze meer en beter contact kunt krijgen met anderen. Maar besef steeds de mogelijkheden van uw stem en verdere uitdrukkingsmiddelen.

Ik besluit met een verhaaltje gebaseerd op een paar woorden die u mij kunt geven.

Reactie: Ossenwagen, bewustwording, onverschilligheid, wezenlijkheid.

Antwoord: Waarmee wij de titel al gekregen hebben: 'De ossewaa'.

Hij ging over het veld, achter hen de ossewaa, geleid door enkele kleurlingen, volgens hem dom maar trouw, die hem zouden brengen naar de Regenboogvallei, waar hij een mooi en nieuw leven dacht te beginnen. Toen hij kwartier wilde maken, waarschuwdens zijn kaffers hem: Baas, hier spookt het, hier zijn geesten. Onverschillig haalde hij de schouders op en beval eten te koken en de ossen na te zien.

Baas, hier zijn spoken... Minachtend keek hij de kleurlingen aan en liet zijn zweep knallen. Voortmaken en geen gezeur. Anders breng ik jullie een angst bij, waarbij die voor geesten nog niets is!

Maar toen allen gegeten hadden en de man ingeslapen was, dreven witte nevelen aan over het veld. Ergens klonken kreten als van een jagend dier. De man droomde, droomde van skeletten, van vreemde impis, dreigende geesten van mensen, die hij eens had gedood. Een kreet kwam uit zijn keel en daarmee ontwaakte hij.

De man werd steeds ongeruster. Oude schulden stonden hem weer voor ogen. Nu zag ook hij vreemde gestalten in de nevelvelden, die onverklaarbaar opeens over de droge vlakte dreven. Opbreken, brulde hij. Maar de kleurlingen waren er niet meer. Gevangen in zijn angsten greep de man een geweer. Maar er was niets om op te schieten. Er was niemand om zich groot voor te houden. Zo zat hij al snel op de grond, handen voor de ogen, knieën opgetrokken, rillende door een vreemde koorts.

Opeens was er een zachte stem: Zijn jongens waren teruggekomen. Hij was niet meer alleen. Wij zijn bang voor de geesten van deze plaats, sprak de stem. Maar wij konden baas niet alleen laten hier, waar de doden rondwaren.

Vanaf dat ogenblik beschouwde de man zijn kaffers als gelijken. Hun moed om terug te keren was groter dan de zijne, hun trouw, waarvoor hij toch weinig reden had gegeven, een bewijs van innerlijke kracht en plichtsbesef.

De wagen bereikte het dal van de Regenboogrivier en kaffers en blanke bouwden daar tezamen een klein paradijs. Zij waren zich van elkaar als mensen bewust geworden en brachten wonderen tot stand. Maar de tijd ging verder.

Nu is er geen paradijsje meer in het dal van de Regenboogrivier, omdat mensen nog steeds niet willen beseffen dat het wezenlijke van het menszijn ligt in het omgaan met je medemensen als werkelijke mensen, het tezamen werken, spelen en lachen. Waar mensen zich niet bewust worden van deze waarheid, dat mensen slechts waarlijk mens zijn, wanneer zij met mensen als mensen omgaan en niet als meerderen en minderen, daar wordt het wezenlijke van het menszijn verloren en dreigt het menselijke van de mens teloor te gaan.

Goedenavond.

(Dit tweede onderwerp met vele klankvoorbeelden werd bewerkt om de inhoud op schrift weer te kunnen geven.)

d.d. 10 mei 1974